

Finał rewitalizacji podwórek

W ciągu trzech lat 11 podwórek w Rudzie Śląskiej zmieniło się nie do poznania. To efekt realizacji unikatowego na skalę ogólnopolską programu renowacji podwórek. Władze Rudy Śląskiej pozyskały na ten cel 4 mln zł ze środków unijnych. Dzięki temu udało się na nowo zagospodarować przestrzeń pomiędzy budynkami o łącznej powierzchni 3,6 ha. Właśnie zakończyła się rewitalizacja trzech ostatnich takich inwestycji – dwóch w dzielnicy Ruda i jednej w Wirku. Są to podwórka przy ul. Matejki 2–12, przy ul. Matejki 7, 9 / Górnicy/ Wesołej oraz przy ul. Sienkiewicza 11, 13, 13a.

– 6 lat temu, kiedy zrodził się pomysł rewitalizacji miejskich podwórek w Rudzie Śląskiej, niewiele polskich samorządów decydowało się na takie inwestycje. Dziś z perspektywy czasu mogę powiedzieć, że nasz autorski program renowacji podwórek znakomicie się przyjął. Oprócz rewitalizacji przestrzeni udało nam się zaangażować w projekt mieszkańców, którzy brali czynny udział w odnawianiu swojego najbliższego otoczenia. I to chyba jest największy sukces – podkreśla prezydent Grażyna Dziedzic.

Rudzcy samorządowcy działania związane z rewitalizacją miejskich podwórek rozpoczęli już w 2014 r. Wtedy odbył się cykl warsztatów w terenie z mieszkańcami. Bezpośrednio na podwórkach wskazywali oni niedogodności oraz zwracali uwagę na problemy, z którymi się borykają w tych przestrzeniach. Wśród nich znalazły się: brak odwodnienia, brak infrastruktury parkingowej, problemy z chodnikami, brak oświetlenia, zły stan techniczny lub brak elementów małej architektury i infrastruktury dla dzieci. – Na tej podstawie opracowaliśmy w 2015 r. program renowacji podwórek, który obejmuje przestrzeń wokół budynków wielorodzinnych, głównie w starej zabudowie. W dalszej kolejności rozpoczęliśmy starania o pozyskanie środków zewnętrznych na realizację tych przedsięwzięć oraz przystąpiliśmy do opracowywania potrzebnej dokumentacji projektowej. W 2018 r. rozpoczęliśmy natomiast

pierwsze prace budowlane – wylicza wiceprezydent Michał Pierończyk.

Plan renowacji 11 miejskich podwórek zwieńczyły trzy tegoroczne inwestycje. Właśnie zakończyły się prowadzone od kilku miesięcy prace. Dwie zrewitalizowane przestrzenie znajdują się w Rudzie i to w dosyć bliskim sąsiedztwie. To podwórka przy ul. Matejki 2–12 i przy ul. Matejki 7, 9 / Górniczej/ Wesołej. – To ważne inwestycje dla tej okolicy. Niedawno kompleksowo poddaliśmy termomodernizacji oraz podłączyliśmy do nowego źródła ciepła charakterystyczny ciąg budynków przy tej ulicy. Teraz zrewitalizowaliśmy najbliższe otoczenie tego miejsca. W efekcie w ciągu kilku lat ten fragment dzielnicy bardzo się odmienił, a co najważniejsze w sposób zdecydowany poprawiliśmy komfort życia mieszkańców – wskazuje wiceprezydent Michał Pierończyk.

W ramach renowacji dwóch podwórek w Rudzie powstały miejsca spotkań mieszkańców, pojawiła się mała architektura, wybudowane zostały także dojścia i chodniki, a przestrzenie zostały oświetlone. W obu lokalizacjach powstały place zabaw. W ramach zadania nasadzono dużo zieleni. W te prace zaangażowani zostali także mieszkańcy. Trzecia przestrzeń, która niedawno została zrewitalizowana, znajduje się w Wirku przy ul. Sienkiewicza 11, 13, 13a. – To jedna z najmniejszych lokalizacji, którą odnowiliśmy w ramach naszego programu. Jest to wewnętrzny plac otoczony ze wszystkich stron ścianami budynków. Pomimo niedużych rozmiarów tego terenu i jego specyfiki zakres prac rewitalizacyjnych był szeroki – informuje wiceprezydent Pierończyk. Przede wszystkim wykonane zostało odwodnienie terenu. Powstały chodniki oraz dojścia dla mieszkańców. Pojawiła się mała architektura: ławki, stoły, siedziska, kosze na śmieci. Utworzone zostały miejsca spotkań mieszkańców. Powstały rabaty kwiatowe oraz zieleń w donicach. Cały dziedziniec został także oświetlony. Realizacja wszystkich trzech tegorocznych zadań kosztowała 2,2 mln zł.

Przypomnijmy, że pierwsze podwórko ujęte w rudzkim programie

zrewitalizowane zostało w 2018 roku. Była to przestrzeń w Wirku – u zbiegu ul. Sienkiewicza/Tuwima/Odrodzenia. W tym samym roku udało się odnowić także inne podwórko w Wirku przy ul. Krasińskiego 20, 22, 22a, a także przestrzeń w Nowym Bytomiu na osiedlu Kaufhaus przy ul. Podgórze 5-15. W ubiegłym roku w mieście zrewitalizowano pięć podwórek: przy ul. Dąbrowskiego 7, 9 i 11, przy ul. Hłonda/ Bytomskiej/ Grunwaldzkiej w Orzegowie, przy ul. Strażackiej i Kałusa w dzielnicy Wirek, przy ul. Niedurnego 28 w Nowym Bytomiu oraz w rejonie ul. Sobieskiego w dzielnicy Ruda.

– Część odnowionych podwórek wpisała się w szerszą rewitalizację większych przestrzeni. Przykładem jest rejon ul. Matejki w Rudzie, czy okolice ul. Tuwima i Sienkiewicza w Wirku.

Co więcej, dzięki takim działaniom dajemy impuls prywatnym inwestorom, którzy w pobliżu zrewitalizowanych obszarów sami decydują się na podobne inwestycje. Tak właśnie ma wyglądać modelowa rewitalizacja – wskazuje prezydent Dziedzic. – Jeżeli w kolejnej perspektywie unijnej będziemy mogli ponownie sięgnąć po środki na tego typu działania, to na pewno z takiej możliwości skorzystamy – zapowiada.

Przy rewitalizacji rudzkich podwórek wykorzystany został także potencjał mieszkańców, którzy aktywnie uczestniczyli w tym procesie. To właśnie aktywizacja i zaangażowanie samych mieszkańców są wyróżnikiem rudzkiego programu renowacji podwórek. Projekt dotyczył w sposób bezpośredni ponad 3 tys. rudzian. – Mieszkańcy nie tylko brali udział w konsultacjach, staraliśmy się angażować ich także w prace rewitalizacyjne. Dotyczyły one głównie nasadzeń zieleni – tłumaczy Michał Pierończyk. Część „społeczna” działań rewitalizacyjnych realizowana jest w ramach projektu „Ruda Śląska stawia na podwórka”, którym zajmuje się RAR Inwestor Sp. z o. o. Projekt „miękki” zakłada aktywizację społeczno-zawodową, edukacyjną i kulturalną mieszkańców rewitalizowanych obszarów Rudy Śląskiej, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wymienionych

podwórek.

Wartość projektu „Rewitalizacja wybranych podwórek i skwerów na terenie Miasta Ruda Śląska metodą partycypacyjną – etap 1” to ponad 7,4 mln zł. Dofinansowanie ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wynosi blisko 4,1 mln zł. Natomiast wartość „miękkiego” projektu „Ruda Śląska stawia na podwórka” to ponad 819 tys. zł, a dofinansowanie – 778 tys. zł.

W Rudzie Śląskiej znajduje się 1667 podwórek o powierzchni blisko 370 ha. Najwięcej z nich znajduje się w dzielnicy Ruda – 380, co stanowi prawie 23 proc. ogółu. Tylko przy samych budynkach komunalnych znajduje się 650 podwórek o powierzchni prawie 105 ha. 88 z nich jest najbardziej predysponowanych do zagospodarowania. To tylko część danych wynikających z programu renowacji podwórek do 2030 roku, który opracowany został w 2015 r. Oprócz konkretnych rozwiązań dotyczących zagospodarowania wybranych 10 podwórek jest swoistym kompendium wiedzy o pozostałych podwórkach w mieście – ich liczbie, typie oraz stanie technicznym. Program stanowi też podręcznik dobrych praktyk, z którego mogą korzystać również spółdzielnie mieszkaniowe, które zainteresowane są rewitalizacją podwórek na swoim terenie.

Źródło: UM Ruda Śląska